

Обръщение на Народното събрание на Република България по повод 130-годишнината от Априлското въстание

ОБРЪЩЕНИЕ

на Народното събрание на Република България по повод 130-годишнината от Априлското въстание

Преди 130 години в българските земи избухна Априлското въстание. То бе насочено срещу тежките угнетения на османската власт. Това величаво събитие бе израз на натрупваната в продължение на векове енергия на българския народ, насочена към свободен и независим държавно-политически живот, към запазване на неговата културна самоличност. Въстанието през 1876 г. носеше най-доброто от европейската националноосвободителна традиция. Волята за свободно развитие, идеите за прогрес, демокрация и етно-религиозна толерантност неизменно съпътстваха подготовката и протичането на това героично дело. С оръжие в ръка въстаниците се обръщаха към просветена Европа за разбиране, съчувствие и подкрепа. Те декларираха своя стремеж да живеят в равноправие, мир и сътрудничество с останалите свободни народи на Балканите и на европейския континент. Преките свидетелства за Априлското въстание изнесоха пред очите на света картината на българските страдания. Светът научи за дръзия порив на българите едновременно да отхвърлят османското господство и да потвърдят общността си с европейските народи. Въстанието бе жестоко потушено, но благодарение на дипломати, мисионери и журналисти каузата на българските бунтовници тръгна по света и стана важна част от европейската политическа обстановка. Сведенията за въстаналите българи, особено за методите на разправа с тях, стана достояние на европейския политически, интелектуален и религиозен елит. Като политическа тема, засягаща моралното здраве на европейската общественост, българските националноосвободителни усилия прехвърлиха Ламанша и достигнаха до Новия свят. В цяла Европа се състояха масови митинги и събрания в тяхна подкрепа. На ожесточени парламентарни дебати, по време на църковни проповеди, чрез журналистически анализи и дипломатическа кореспонденция кръвта на убитите българи предизвика значителен хуманитарен и политически резонанс. Съдбата на българите постави проблемите за етиката в политиката и напомни за историческата обреченост на националното потисничество. Априлското въстание направи българския въпрос главен компонент от Голямата балканска криза 1875 - 1878 г. и от самия Източен въпрос. На страната на българите застанаха най-благородните умове и най-авторитетните личности в тогавашна Европа. Те извисиха гневен глас на състрадание и защита на изконното им право на самостоятелен държавен живот. Това предизвика дипломатическа конференция в края на 1876 г. в Цариград, която препоръча автономно обособяване на българската етническа територия. Под очертанятия на нейния обхват лежаха подписите на всички Велики сили. Неуспехът на този проект предизвика освободителната Руско-турска война от 1877 - 1878 г. и появата на България на тогавашната европейска политическа карта. Тя бе първата страна, създадена не само чрез война, но и в резултат от морален обществен натиск. Тази особеност в новата ни история бе проява на нов фактор в политиката, който днес наричаме влияние на гражданското общество. С регламентацията на българската държава в политическа Европа се завърна народ с трайни европейски корени и културно-исторически заслуги. Сто и тридесет годишнината от Априлското въстание е календарният повод да сведем глави в почит към великата епопея, завинаги вградена в нашата историческа памет. Тя е вдъхновяващ пример на родолюбие, себеотрицание, героизъм и саможертва. Най-вълнуващият неин паметник е изграждането на онази България, в която са вярвали и за която са умирали въстаниците от пролетта на 1876 г. Тази вяра е заложена в изграждането на демократична, преуспяваща, силна и толерантна България!

Обръщението е прието от 40-то Народно събрание на 28 април 2006 г. и е подпечатано с официалния печат на Народното събрание.

Председател на Народното събрание: **Георги Пирински**